

infoa

september 2012 - nr. 3

NÆSTFORMAND MARIANNE JENSEN SIGER FARVEL FOR NU

Side 18-22

TEMA: Kommunal
eller privat hjemmepleje

Side 6-15

GENERAL- FORSAMLING 2012

– tilmeld dig spising
og bustransport

Side 30

Den Danske Model har brug for dig

Hjælp vores smukke model til at blive stærkere på
Facebook.com/dendanskemodel

Blokade, sympatistrejke

med mere – hvordan er det nu?

OVERSIGT OVER DEN DANSKE MODEL

16-17

TEMA: Frit valg

6-15

*Hjemmepleje i private eller
kommunale hænder.
Hvad er bedst?*

PRAKTIKPLADSER

Kvaliteten i uddannelsen er altafgørende,
mener fagforeningen.

25-27

INDHOLD

INFOA NR. 3-2012

- 4 Lyngby-Taarbæk dropper
udlicitering af genoptræning
- 5 Hjemmepleje uden stopur
- 6-15 Frit valg i hjemmeplejen
– et gode eller et onde?
FOA: Tidstyranni og hårdere
arbejdsdage
Ny frit valgs lovgivning på vej
Landspolitisk uenighed om
frit valg
København efterlyser ændringer
Private firmaer på kundejagt
Kommunerne halter i deres
markedsføring
Gladsaxe vil selv stå for
midlertidig hjemmehjælp
- 16-17 Den Danske Model
- 18-22 Vi er afhængige af hinanden
Mariannes afskedsreception
Kommunehospitalet
- 25-27 Har vi behov for flere praktik-
pladser?
Forkerte tal
Kvalitet under pres
- 28-29 Mindeord om Margit Vognsen
- 30 Generalforsamling 2012
- 32 Faglighed kræver tid

I HVERT NUMMER

- 4 SOSU Kalender
- 23-24 Kort Nyt
- 31 Nyt fra A-kassen

VIGTIG E-MAIL

Hvis du ikke allerede modtager ny-
hedsbreve med blandt andet kursus-
tilbud og byvandringer fra fagfor-
eningen, så er det sandsynligvis,
fordi vi ikke har din e-mail-adresse.

Kontakt derfor fagforeningens
reception på Godthåbsvej på e-mail:
sosu@foa.dk eller pr. telefon: 4697
2222 og fortæl os din e-mail-adresse!

Det handler om job – lige nu!

PALLE NIELSEN,
FORMAND FOR FOA SOCIAL- OG
SUNDHEDSAFDELINGEN

160 af fagforeningens medlemmer risikerer at miste deres ret til dagpenge i første halvår af 2013.

Det må ikke ske!

Hvad enten de berørte er berettiget til kontanthjælp eller ej, hvis de mister deres dagpenge, vil fagforeningen gøre alt for, at vores medlemmer ikke bliver ekskluderet af dagpengesystemet.

Lige nu og her er a-kassen og fagforeningen tæt på at få et overblik over, i hvilke kommuner de berørte bor. Dernæst vil vi tilbyde vores medlemmer at deltage i deres samtaler med a-kassen og stille alle vores kontakter til deres rådighed.

Og lad mig gøre det ganske klart. Vi har tænkt os at bruge alle de politiske kontakter og tætte samarbejdsrelationer, vi har med kommunerne. Vi vil lægge pres på kommunerne for at skaffe

ordinær beskæftigelse eller uddannelse til vores ledige kollegaer.

Men når det er sagt, så synes jeg, at det er helt uanstændigt, at politikerne har besluttet sig for at forringe forholdene for ledige i en tid, hvor job forsvinder, og fyringsrunder raser og presser ledigheden i vejret.

I dag har vi over 700 ledige i a-kassen, og jeg frygter, at vi ikke er nået toppen endnu. Selv de nyuddannede må starte deres arbejdsliv i ledighedskøen, og jeg må indrømme, at jeg ikke umiddelbart ser noget lys forude. Jeg frygter, at flere medlemmer i fremtiden vil komme i klemme i dagpengesystemet.

Der er i den grad brug for politik, der satser på positive løsninger, såsom ordinære job og efteruddannelse. Og der er brug for et opgør med en borgerlig ideologi om; "at truer man mennesker på deres levebrød, så finder de vejen".

Det er uholdbart at gøre ledigheden til lediges problem – for i virkeligheden er det alles problem – et samfundsproblem!

FOA
FAG OG ARBEJDE

Social- og Sundhedsafdelingen
Godthåbsvej 15,
2000 Frederiksberg

Telefon **4697 2222**
Fax faglig afdeling **4697 2220**
E-mail faglig afdeling **sosu@foa.dk**
Fax a-kassen **4697 2211**
Hjemmeside **www.foa.dk/sosu**

Ungdom, FOA Social- og Sundhedsafdelingen:
Formand Christina Roslundh,
E-mail: chro@foa.dk

Åbningstider:

Fagforeningen

Mandag 9.00–15.00*
Tirsdag 9.00–15.00*
Onsdag 14.00–17.00
Torsdag 9.00–15.00*
Fredag 9.00–13.00

A-kassens hotline

Har du spørgsmål uden for åbningstid, kan du benytte dig af a-kassens hotline, der har åbent fra mandag til fredag i tidsrummet kl. 16.00–20.00. Telefonnummer: 4697 1010

A-kassen

Mandag: 09.00–15.00*
Tirsdag: 09.00–15.00*
Onsdag: 14.00–17.00
Torsdag: 09.00–15.00*
Fredag: 09.00–13.00

FOA Social- og
Sundhedsafdelingens
hjemmeside:
foa.dk/sosu

*) I tidsrummet kl. 13.00–15.00 er der kun åbent for personlig henvendelse i receptionerne i henholdsvis fagforeningen og a-kassen. Her kan du bestille tid til sagsbehandling og få løst lettere administrative problemer. I a-kassens reception kan du også få hjælp til at oprette cv på medlemscomputerne og bruge computerne til jobsøgning.

Lyngby-Taarbæk dropper udlicitering af genoptræning

Ansatte inden for genoptræningsområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune slipper for udlicitering. Besparelsen skal findes et andet sted

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN
FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

Først vandt de kampen mod udlicitering af Områdecener Virumgård med tilhørende hjemmepleje og hjemmesygepleje, og mandag den 3. september vendte et flertal i kommunalbestyrelsen i Lyngby-Taarbæk Kommune så tommelfingeren nedad for udlicitering af kommunens genoptræning.

Dermed forbliver hele genoptræningsområdet på kommunale hænder. Helt som tillidsrepræsentanter og FOA Social- og Sundhedsafdelingen ønskede det, og som infoa fortalte om i sidste nummer.

En enig kommunalbestyrelse sagde ja til et oplæg fra medarbejdere og ledelse, om at de forventede besparelser ved udlicitering på årligt 3,2 millioner kroner skal findes på andre måder.

– Det er dejligt, at der er blevet lyttet til medarbejderne, og det er godt, at en

kerneydelse som genoptræning af borgere fortsat forbliver en kommunal opgave, så vi kan tilbyde en samlet, koordineret indsats over for borgerne. Samtidig er det godt, at private firmaer ikke skal ind og tjene penge på noget så grundlæggende som genoptræning, siger Britta Markussen, fællestillidsrepræsentant i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Hun er dog fortsat bekymret. For med besparelser på 3,2 millioner kroner årligt bliver der skåret helt ind til benet.

– Jeg kan godt blive bekymret for arbejdsmiljøet, og med så massive besparelser forventer vi også fyringer inden for genoptræningsområdet. Det ser dog ud til, at vores medlemmer slipper for fyringer, fortæller hun.

HER SPARES DER

De 3,2 millioner kroner årligt skal hentes via 1 million kroner fra ubrugte midler fra tidligere år, godt 1 million kroner fra optimering af driften af 41 sengepladser, 400.000 kroner ved at sænke niveauet for udviklingsarbejde, 350.000 kroner via reduktion af ressourceforbrug i forhold til koordinering og administration, 200.000 kroner ved at nedbringe sygefraværet hos ergo- og fysioterapeuter og 150.000 kroner ved at bruge mobil interaktiv træning af borgere med nye knæ og hofter.

Artiklen om udlicitering i Lyngby-Taarbæk kan læses på fagforeningens hjemmeside: foa.dk/sosu. Klik på fanen medlemsblad/infoa og find infoa nr. 2, 2012.

SOSU- KALENDER

DEN 9. OKTOBER:

Seniorklubben: Sang og musik, kl. 11.00 til 14.00

DEN 1. NOVEMBER:

Beskæftigelsesvejledere/aktivitetsmedarbejdere: Fyraftensmøde om, hvordan siger man farvel til livet? kl. 17.00 til 20.30

DEN 7. NOVEMBER:

Barselscafé, kl. 16.00 til 17.30

DEN 13. NOVEMBER:

Seniorklubben: Hans-Georg Møller fortæller om sit liv, kl. 11.00 til 14.00

DEN 14. NOVEMBER:

Social café, kl. 9.00 til 12.00

DEN 20. NOVEMBER:

Fagforeningen afholder generalforsamling i Brøndby Hallen, kl. 17.45

Læs om arrangementerne og tilmeld dig i aktivitetskalenderen på fagforeningens hjemmeside: foa.dk/sosu

Hjemmepleje uden stopur

Københavns Kommune vedtog i juni, at hjemmeplejen fremadrettet skal styres af faglighed og langt mindre af x minutter til støttestrømper og bad. En helt rigtig beslutning, mener fagforeningen

AF LISE LOTTE BLICHER BENDTSEN
FOTO: COLOURBOX

– Jeg synes, det er en rigtig beslutning, der gør op med den mistillidskultur, vores medlemmer har været udsat for i form af evige tidskontroller, siger faglig sekretær Mari-Ann Petersen, FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

Hun bakker op om Københavns Kommune, der har besluttet, at fremtidens hjemmepleje skal bygge på faglighed og ikke minutter.

Beslutningen om at indføre besøgsblokke og at afskaffe de daglige registreringer af komme- og gåtider hos borgerne er resultatet af to pilotprojekter, som sundheds- og omsorgsborgmester Ninna Thomsen, Socialistisk Folkeparti, satte i søen sidste efterår i hjemmeplejen Kgs. Enghave/Vesterbro. Ønsket var at højne kvaliteten i hjemmeplejen, af hensyn til kommunens borgere og hjemmeplejens ansatte, der ikke følte, de fik mulighed for

at bruge deres faglighed i hverdagen.

PILOTPROJEKT 1

Netop fagligheden ser ud til at have fået gode vækstbetinger. I evalueringen af pilotprojektet om besøgsblokke, konkluderer kommunens embedsmænd blandt andet:

”... en proces, der har skabt et læringsrum, hvor medarbejderne har reflekteret over deres daglige praksis hos borgerne. Gruppelederne vurderer desuden, at besøgsblokkene giver medarbejderne mere handlefrihed til at gøre det, som borgeren har behov for.”

”De medarbejdere, der i projektperioden ikke har tidsregistreret, oplever i markant mindre grad at bruge unødigt tid på den håndholdte PDA og sparer både tid og frustrationer ved ikke at skulle tidsregistrere.”

”Flere medarbejdere giver udtryk for, at de påskønner den frihed, de har fået ved dels ikke at skulle registrere, dels ikke at have enkeltydel-

ser med angivne minutter. Medarbejdernes oplevelse bekræftes af både den lokale tillidsrepræsentant og fælles tillidsrepræsentanten. Gruppelederen oplever, at arbejdsglæden er øget som følge af projektet, hvilket især tilskrives fraværet af tidsregistrering.”

Også på det administrative niveau har projektet vist sig at være godt. For brugen af adviseringer til visitationen faldt markant. Fra 10–15 besked om dagen til flere dage imellem beskederne. Dertil skal lægges, at afskaffelsen af den detaljerede registrering af komme- og gåtider, ifølge evalueringen, utvivlsomt vil betyde mindre bureaukrati.

BEDRE ARBEJDSMILJØ

Gode takter, for borgere, ansatte og ikke mindst for en bedre offentlig sektor. I fagforeningen er man ikke i tvivl om, at Københavns Kommune har truffet en rigtig beslutning.

– Det betyder rigtig meget, at vores medlemmer får mu-

lighed for at bruge deres faglighed, når de i samarbejde med borgeren skal vurdere, hvad der er behov for af hjælp i dagligdagen. Man ved jo, at indflydelse på ens arbejde og muligheden for at bruge det, man har lært, er nogle af de vigtigste faktorer for et godt arbejdsmiljø, forklarer Mari-Ann Petersen, der håber, at andre kommuner vil lære af Københavns Kommunes omprioritering af hjemmeplejen.

ULTIMO 2012

Hvordan en ny hjemmepleje uden stopur kommer til at se ud i Københavns Kommune vides ikke i detaljen endnu. Men sikkert er det, at faglig sekretær Mari-Ann Petersen skal mødes med sundheds- og omsorgsborgmester Ninna Thomsen den 14. september om emnet, og at kommunen har lovet, at ændringerne af hjemmeplejen vil ske inden udgangen af 2012.

Frit valg i hjemmeplejen – et gode eller et onde?

Siden 2003 har alle borgere kunne vælge, om de ville have en privat eller offentlig leverandør af hjemmepleje. Stadigt flere bruger private firmaer, men samtidig findes der ingen dokumentation for, at det frie valg har gjort hjemmeplejen bedre eller billigere. Tværtimod hvis man spørger FOA Social- og Sundhedsafdelingen og Kommunernes Landsforening. En lovændring er på vej

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN
FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

Hjemmeplejen er blevet dyrere, det er svært for de ældre at vælge, og loven giver ulig konkurrence på en lang række områder.

Kritikken af loven om frit valg af leverandør af praktisk og personlig hjælp i hjemmeplejen er hård fra stort set alle, infoa har talt med. Men især fra Kommunernes Landsforening (KL) og FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

Begge mener, at loven bør

afskaffes, eller i det mindste gøres frivillig for kommunerne. For den nuværende lov er bureaukratisk og har ingen dokumenteret effekt på hverken økonomi, kvalitet eller brugertilfredshed.

– Loven om frit valg har ikke skabt en bedre hjemmepleje, som det var tiltænkt. Den har ikke højnet kvaliteten, den har til gengæld fordyret de offentlige udgifter, fordi kommunerne skal bruge en masse tid på at udarbejde årlige kvalitetsstandarde, beregne priser, godkende leverandører og føre kontrol.

Der er sat en kæmpe mølle i gang, som ikke er til gavn for borgeren, siger Mari-Ann Petersen, faglig sekretær i FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

URIMELIG AFREGNING

Flemming Hansen, konsulent på ældreområdet i KL, er enig:

– Loven giver et meget stort administrativt arbejde, og den tilgodeser ikke borgerne, for hvem er i stand til at vælge imellem 18-20 leverandører. Samtidig giver loven ingen priskonkurrence, da de

*Faglig sekretær
Mari-Ann Petersen*

private firmaer får en timepris svarende til, hvad kommunen har af udgifter til den samme ydelse, fortæller han.

3 X FRIT VALG

Administrationen af det frie valg på ældreområdet ligger i de enkelte kommuner, og kommunen bestemmer, hvilke ydelser borgerne kan få.

FRIT VALG KAN HÅNTERES PÅ TRE MÅDER:

1. Den såkaldte godkendelsesmodel, hvor kommunen skal godkende både de offentlige og private leverandører, der lever op til kommunens pris- og kvalitetskrav.
2. Udbudsmodellen, hvor kommunen udliciterer en eller flere ydelser i kommunen i et eller flere distrikter. En model, der bliver brugt af en del kommuner på for eksempel indkøb, tøjvask og mad.
3. Udbud under godkendelsesmodellen, hvor prisen på en ydelse bliver fastsat på baggrund af et udbud, hvorefter godkendelsesmodellen træder i kraft.

Det betyder for eksempel, at i kommuner, hvor mange borgere vælger private leverandører til praktisk hjælp, der stiger kommunens timepris for den tilsvarende kommunale ydelse, fordi kommunen med færre kunder i butikken mister stordriftsfordele. Og da de private leverandører bliver afregnet efter kommunens udgifter til den samme ydelse, så får den private leverandør dermed en højere timepris fra kommunen.

– Det er ren Ebberød Bank, mener Flemming Hansen.

Udsagn der står i skærene kontrast til parolerne, da den tidligere borgerlige regering fremlagde lovforslaget. Det frie valg mellem den kommunale hjemmepleje og de private firmaer skulle gøre den praktiske og personlige hjælp både bedre og billigere.

Det var et stort flertal i Folketinget med på, og siden den 1. januar 2003 har hr. og fru Jensen selv kunne bestemme, om det skal være den kommunale hjemmepleje

eller et privat firma, der skal stå for rengøringen, hjælp til at komme i seng eller hvad parret nu har fået tildelt af hjemmehjælp fra kommunen.

FLERE PRIVATE

I løbet af de snart 10 år loven har eksisteret, vælger stadig flere borgere private firmaer, især til praktisk hjælp. De seneste tal fra 2011 viser, at 44,8 procent af borgerne på landsplan bruger en privat leverandør til praktisk hjælp, mens kun 5,3 procent af borgerne bruger et privat firma til personlig pleje.

Trods det støt stigende brug af private firmaer er der ingen dokumenteret effekt af det frie valg.

– Vi har indsamlet al materiale, der findes på området. Både i Danmark og Sverige, men selve effekten af frit valg er ikke undersøgt tilstrækkeligt i nogle af landene, så der er ikke dokumentation for at sige, at frit valg er godt eller skidt for økonomi og kvalitet, siger Ole Helby Petersen, seniorforsker

ved Det Nationale Analyse- og Forskningsinstitut for Kommuner og Regioner.

Ifølge ham er det eneste, man med sikkerhed kan sige; at loven har levet op til sit mål om at give borgerne mulighed for at vælge.

– Borgerne har fået et frit valg, og især inden for praktisk hjælp er der mange leverandører at vælge imellem. Geografisk er der dog stor forskel, især i de store bykommuner som København, Odense, Århus og Esbjerg er der mange leverandører. I landkommunerne er der meget få leverandører eller nærmest ingen, så man kan sige, at der har været en delvis succes med at give frit valg, konstaterer han.

HØJERE PRISER

Selvom forskningen ikke kan fortælle, om frit valg er godt eller skidt, er både fagforeningen og KL enige om, at den nuværende lov har en lang række uheldige konsekvenser.

– Loven har gjort hjemme-

plejen dyrere. Både på grund af administration, men også fordi priskonkurrencen er sat ud af kraft. 8-10 kommuner havde private leverandører, før loven kom, og de oplevede alle, at priserne steg. I forhold til hverdagsrehabilitering

“

Vi så helst, at loven om frit valg blev afskaffet.

*Faglig sekretær
Mari-Ann Petersen*

giver den nuværende aflønning pr. time heller ikke den store tilskyndelse til at få borgerne i gang igen, fortæller Flemming Hansen.

HELHEDSPLEJEN

Mari-Ann Petersen peger på, at frit valg har skadet helhedsplejen.

– Tidligere var det 1-2 personer fra kommunen, der kom i hjemmet og observere-

LOVEN OM FRIT VALG

Siden den 1. januar 2003 har landets kommuner haft pligt til at tilbyde borgerne frit valg af leverandør af praktisk og personlig bistand på ældreområdet.

Frit valg gælder alle praktiske ydelser som tøjvask, rengøring, indkøb og mad. Derudover gælder det frie valg personlig pleje, i det omfang der ikke er tale om sygepleje såsom sårpleje og medicinering m.m.

TO PARTIER STEMTE IMOD

Den gældende lov om frit valg af leverandør til praktisk og personlig hjælp i hjemmeplejen blev vedtaget i 2002 af Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Kristeligt Folkeparti, Socialdemokraterne og Radikale Venstre. Kun Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten stemte imod. Loven trådte i kraft den 1. januar 2003.

de borgerens liv, når det gik op og ned. Nu er der mange steder 3-4 leverandører inde over den enkelte borger. Og for os er det en bekymring, om alle de her forskellige mennesker er opmærksomme nok på borgerens udvikling, siger hun.

ULIG KONKURRENCE

De peger også begge på, at loven har skabt ulig konkurrence mellem offentlige og private leverandører på flere områder.

De private firmaer må tilbyde tilkøbsydelser til borgeren i form af mere rengøring, havehjælp og alt muligt andet. Det må den kommunale hjemmepleje ikke. Og de pri-

vate firmaer må give både gavekort og andre gaver til borgerne. Det må den kommunale hjemmepleje heller ikke.

Der gælder i det hele taget mange restriktioner for det offentlige og altså den kommunale hjemmepleje, som også er forpligtet på en helt anden måde end de private firmaer, der sælger praktisk og personlig hjælp. Eksempelvis er den kommunale hjemmepleje, i modsætning til de private firmaer, forpligtet til at uddanne elever og sikre, at borgerne får den nødvendige hjælp. Derfor er den kommunale hjemmepleje også nødt til at have et beredskab, der kan overtage op-

gaverne, hvis private firmaer går konkurs.

DE PRIVATE FIRMAER

Heller ikke de private firmaer er begejstrede for den nuværende lov om frit valg.

– Loven er ikke særlig god, for den hindrer priskonkurrence, den er bureaukratisk, der er for mange firmaer om buddet, og den giver ikke muligheder for udvikling. Men selvom loven er skruet dårligt sammen, mener vi stadig, frit valg er en god ting. Det skal bare laves på en anden måde, siger koncernchef Peer C. Krogh fra Forenede A/S, der blandt andet står bag firmaet Forenede Care, der har 2.000 kunder inden for fritvalgsordningen.

Ældre Sagen

Hos Ældre Sagen går man generelt ind for flere valgmuligheder til ældre – herunder også, at der skal være valgmuligheder mellem den kommunale hjemmepleje og private firmaer. Men det frie valg må ifølge ældreorganisationen ikke betyde en udhuling af den kommunale pleje eller det forebyggende arbejde.

Hvad mener Ældre Sagen – er loven om frit valg god eller dårlig?

– Vi har ikke mulighed for at løfte bevisbyrden for, om loven er god eller dårlig, men generelt støtter Ældre Sagen, at ældre mennesker har flere muligheder. Det skal dog altid vejes op imod blandt andet helhed i plejen og kvaliteten, siger Olav Felbo, chefkonsulent i Ældre Sagen.

Han fortæller også, at det at have frit valg mellem offentlige og private leverandører ikke er så vigtigt for de ældre.

– For de ældre er serviceniveauet af den leverede hjælp og så kontinuiteten i forhold til de personer, der kommer i de ældres hjem det absolut vigtigste. Så på den måde lever loven om frit valg også et stille liv her i foreningen. Vi får hverken jubel-tilkendegivelser eller klager. Til gengæld hører vi meget mere om, at serviceniveauet af hjælpen er faldende – både fra offentlige og private leverandører, siger han.

Olav Felbo pointerer også, at kommer der saglig dokumentation for, at loven om frit valg trækker væsentlige ressourcer væk fra den primære pleje, så vil Ældre Sagen reagere.

FOA: Tidstyranni og hårdere arbejdsdage

Loven om frit valg af leverandør på ældreområdet har lagt grunden til, at de ældre borgere langt de fleste steder er underlagt et minuttyranni. Det mener Mari-Ann Petersen, faglig sekretær i FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

For loven bestemmer, at de private leverandører skal aflønnes med samme timepris, som ydelserne koster den kommunale hjemmepleje, og netop derfor har kommunerne været tvunget til at opgøre tiden på alt fra tandbørstning over støvsugning til badning af de ældre borgere.

– Den aktivitetsbaserede økonomi, hvor man tager tid

på alle opgaver, er kommet i kølvandet på lovgivningen om frit valg, og det har lagt grunden til, at de ældres behov er totalt opsplittet i minutter, siger Mari-Ann Petersen.

Hun glæder sig dog over, at nogle kommuner som København nu forsøger sig med projekter uden tids-tagning. Læs artiklen "Hjemmepleje uden stopur" på side 5.

Mari-Ann Petersen mener også, at loven har betydet, at ledelsen i ældreplejen er alt for fokuseret på økonomi, så kvalitetsudvikling og personaleledelse er trådt i baggrunden.

Hun forstår dog udmærket den store fokusering på økonomi, for når borgerne kan skifte leverandør med en måneds varsel, er der hele tiden usikkerhed omkring, hvad økonomien for den kommunale hjemmepleje egentlig er.

– Kommunerne bliver utrygge ved for mange fastansatte og bruger i stigende grad tilkalddevikarer.

DÅRLIGERE SERVICE

Ud over den stadige økonomiske usikkerhed mener hun også, at loven har resulteret i dårligere vilkår for både brugere og ansatte i den kommunale hjemmepleje.

– Når der kommer private leverandører og overtager den praktiske hjælp, fylder den personlige pleje en stor del af dagen for de ansatte i den kommunale hjemmepleje, og det betyder både mere ensformige og hårdere arbejdsdage.

– Samtidig vil alle borgere gerne have den personlige pleje om morgenen, men når man bliver færre medarbejdere, og i højere grad kun skal levere personlig pleje, vil flere borgere skulle vente til op ad dagen, siger hun.

VISITATOREN RÅDGIVER

Kommunernes visitatorer spiller en afgørende rolle, når det gælder det frie valg af leverandør i hjemmeplejen. Når kommunens visitator er på besøg i borgerens hjem og fortæller, hvilke ydelser borgeren er visiteret til, er det visitatoren, der samtidig skal fortælle borgeren om mulighederne for de forskellige valg af leverandør.

Det sker typisk ved, at visitatoren har en mappe med reklamer og materiale fra både den kommunale hjemmepleje og de private leverandører med. Materiale, som visitatoren gennemgår sammen med borgeren.

Ny frit valgs lovgivning på vej

Efter i årevis at have kæmpet for at få loven om frit valg afskaffet eller ændret ser Kommunernes Landsforening frem til en ny lovgivning på området. Forventningen er, at en ny lov træder i kraft ved årsskiftet

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN
FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

Som led i sommerens økonomiaftale mellem regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) blev det aftalt, at der via en såkaldt moderniseringsaftale skulle frigøres 132 millioner kroner ved at ændre på reglerne for frit valg.

Lovforslaget forventes fremsat i oktober eller november, og forhåbningen er, at loven kan træde i kraft ved årsskiftet. Og som det ser ud her i skrivende stund, bliver loven ikke fjernet, men lavet markant om.

Ændringer som KL ser frem til, også selv om KL helst så, at det blev frivilligt for de enkelte kommuner, om de vil give frit valg eller ej til borgerne.

– Som det foreløbige udspil ser ud, bliver det eneste krav, at kommunerne har pligt til at skabe et frit valg for borgerne. Til gengæld må de selv bestemme hvordan, og det vil give betydeligt mindre bureaukrati, siger Flemming Hansen, konsulent på ældreområdet i KL.

Ifølge ham får kommunerne helt frie hænder, bare de overholder de almindelige konkurrenceretlige regler til at skabe deres eget frit valg

“

Den nuværende lovgivning er ren Ebberød Bank.

*Konsulent
Flemming Hansen*

for borgerne. Den rigide prissættelse falder væk, der bliver mulighed for at sætte loft over antal leverandører, da kommunerne vil kunne lave et udbud i stedet, og kommunerne vil fremover kunne lave et normalt udbud, hvis de udbyder flere områder på samme tid.

I dag må kommunerne for eksempel ikke udbyde maden på både plejehjem og i hjemmeplejen på en gang. Det kræver to forskellige udbud.

– Oplægget skaber meget bedre rammer for kommuner og borgere, mener Flemming Hansen.

FRIT VALG I 2011

44,8

procent brugte privat leverandør til praktisk hjælp

5,3

procent brugte privat leverandør til personlig hjælp

(Kilde: Danmarks Statistik)

Landspolitisk uenighed om frit valg

På Christiansborg er der stor uenighed om den eksisterende lovgivning om frit valg på ældreområdet. Venstre, der var pennefører for loven, mener den er god, som den er. Men hos både Socialdemokraterne (S) og Socialistisk Folkeparti (SF) står det højt på ønskelisten at komme lovens bureaukrati til livs.

– Den eksisterende lov er for bøvlet og bureaukratisk, så vi skal have gjort loven mindre bøvlet, fjernet lovens særregler og flyttet fokus fra papirruseri over til servicen til borgerne, siger Maja Panduro, socialordfører for S.

Hun bakkes op af Anne Baastrup, socialordfører for regeringspartneren SF:

– Den nuværende lov har ikke været den store succes. Den er både bureaukratisk og besværlig, og det skal laves om, siger hun.

FRIT VALG ER VIGTIGST

Hos Venstre er ældreordfører Anne-Mette Winther Christiansen til gengæld bekymret over, at loven om frit valg står til at skulle ændres.

– Loven om frit valg er et af vores hjertebørn. Det var os, der startede det, og det er noget, vi værner om. For det er vigtigt, at borgerne har et reelt valg, så de selv kan vælge, hvem der skal hjælpe dem med de problemer og udfordringer, de har, når de bliver ældre, siger hun.

Forelagt kritikpunkterne om den gældende lov om blandt andet både dyrere og dårligere hjemmepleje, ulig konkurrence mellem offentlige og private, manglende priskonkurrence og manglende helhedspleje lyder svaret:

– For mig er det vigtige,

at jeg er sikker på, at alle har ret til et frit valg, og jeg er meget tilfreds med loven, som den er. Så jeg vil bide mig fast i bordkanten og holde øje med, hvad der sker med loven, siger Anne-Mette Winther Christiansen.

NEJ TIL FRIVILLIGHED

Kommunernes Landsforening så helst det frie valg gjort frivilligt for kommunerne, men det ser det ikke ud til, at de får held med.

Venstre siger klart nej til frivillighed på området, hos SF kalder Anne Baastrup det interessant at se på frivillighed, men hun siger samtidig, at det frie valg giver en frihedsfølelse, som mange ældre godt kan lide.

Hos S tror Maja Panduro ikke på frivillighed:

– Det er fint, vi har et frit valg, så for mig er det vigtige at lette forarbejdet for kommunerne og gøre tilbuddet gennemskueligt for borgerne, siger hun.

Anne Baastrup,
socialordfører (SF)

Maja Panduro,
socialordfører (S)

Anne-Mette Winther
Christiansen,
ældreordfører (V)

København efterlyser ændringer

I Københavns Kommune ser sundheds- og omsorgsborgmester Ninna Thomsen, Socialistisk Folkeparti (SF) frem til ændringer af loven om frit valg af leverandør i hjemmeplejen.

– Den nuværende lov giver ingen priskonkurrence. De private firmaer har mange flere muligheder end os kommunale, blandt andet med muligheden for at tilbyde borgerne tilkøbsydelse. Samtidig er det svært for de ældre borgere at skulle vælge imellem så mange forskellige leverandører, siger hun og fortsætter:

– Så jeg ser frem til en ændring af loven, hvor vi forhåbentlig kommer ned i antal leverandører, og hvor vi får lige konkurrence mellem offentlige og private leverandører på alle områder. I dag har kommunen både opgaven med at uddanne elever og sørge for et sikkerhedsnet, hvis et privat firma går konkurs, siger hun.

KONKURRENCE OK

Selvom SF var et ud af kun to af Folketingets daværende partier, der stemte imod den eksisterende lov om frit valg, mener Ninna Thomsen, det er godt, at de ældre borgere har mulighed for at vælge.

– Det er fint nok med no-

Vi skal ned i antal leverandører.

Sundheds- og omsorgsborgmester Ninna Thomsen (SF)

get konkurrence, og vi skal ikke underkende, at der lægger noget livskvalitet for borgerne i selv at kunne være med til at vælge, mener hun.

gælder praktisk hjælp. På den personlige hjælp er de private firmaer gået fra en markedsandel på 5 til 12 procent i samme årrække.

FÆRRE PRIVATE

Trods stigningen kan Københavns Kommune ikke spore nogen forskel på hverken kvalitet eller brugertilfredshed i forhold til, om borgeren har privat eller offentlig leverandør. Når det gælder økonomi, har kommunen afsat 7,1 million kroner årligt til administration af det frie valg på ældreområdet.

– Det er dog svært at sige, hvor mange af de penge, vi ville bruge uden det frie valg. For nogle af pengene går for eksempel til aflønning af vores visitatorer og andet, som vi ville have alligevel, forklarer Carsten Riis, økonomichef i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune.

Han tror, at de foreslåede ændringer til loven vil betyde reel priskonkurrence og større overskuelighed for borgerne, da de vil få færre private leverandører at skulle forholde sig til.

I dag kan borgerne i København vælge mellem 20 godkendte leverandører af praktisk hjælp. 14 af dem leverer også personlig pleje.

I København benytter stadig flere borgere sig af private leverandører af hjemmepleje. I alt betjener private leverandører 34 procent af de visiterede borgere i kommunen.

Opgjort på antal leverede timer til borgerne er markedsandelen for de private firmaer steget fra 18 til 28 procent i årene 2008-2012, når det

Private firmaer på kundejagt

Alle kneb gælder, når det handler om at få "kunder" i butikken. Forenede Care tilbyder blandt andet gavekort til de borgere, der vælger dem via ordningen om frit valg. Unfair konkurrence mener både Kommunernes Landsforening og FOA Social- og Sundhedsafdelingen

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN

"Vælg Forenede Care, og vi kvitterer med et gavekort på kr. 100 til SuperBrugsen, LokalBrugsen, Dagli'Brugsen eller Kvickly". Sådan lød kampagnetilbuddet til landets brugere af hjemmehjælp i en brochure fra firmaet Forenede Care her i foråret.

Muligheden for at få et gavekort blev givet til borgere, der valgte Forenede Care som leverandør af hjemmehjælp under fritvalgsordningen.

Hos FOA Social- og Sundhedsafdelingen kalder faglig sekretær Mari-Ann Petersen metoden med et gavekort for et billigt kneb for at kapre kunder, og hun mener, det er en nedladende holdning over

for de ældre at anse dem som kunder til fals for et gavekort på 100 kroner.

UNFAIR KONKURRENCE

Hos Kommunernes Landsforening (KL) ser konsulent på ældreområdet, Flemming Hansen, gavekortet fra Forenede Care som endnu et element af unfair konkurrence, når det gælder loven om frit valg i hjemmehjælpen. For den kommunale hjemmehjælp må ikke give sådanne ekstra ydelser oven i den visiterede hjælp.

– Det er unfair konkurrence, og det er noget, vi ser en del af i form af blandt andet gavekort på en gang massage og en gratis times rengøring. Specielt på madområdet ser vi de her ekstra ydelser, fortæller Flemming Hansen.

Borgerne skal hjælpes. Ikke ses som kunder, der skal kaptres.

*Faglig sekretær
Mari-Ann Petersen*

Han mener, det har en vis virkning i forhold til de borgere, som er villige til at prøve nogle forskellige leverandører af.

GAVEKORT VIRKER

Hos Forenede A/S, der blandt andet står bag firmaet Forenede Care, lægger koncernchef Peer C. Krogh ikke skjul på, at gavekortet blev givet for at få flere kunder i butikken,

og at det har haft en effekt. Til kritikken fra FOA og KL har han følgende kommentar: – Det er jo ideologisk, hvad man mener om det. Men jeg synes, det er forkert, at det offentlige ikke må give sådanne ekstra ydelser, siger han.

LOVLIGT SIDEN 2007

At private virksomheder giver en såkaldt tilgift som et gavekort oven i handlen har siden 1. januar 2007 været helt lovligt ifølge dansk lovgivning. Før det tidspunkt var det ulovligt med mindre tilgiften havde en værdi af under et par kroner.

Trods lovliggørelsen er Forbrugerrådet dog generelt imod tilgift, da det ifølge dem giver en uigennemsigtig prisstruktur.

Kommunerne halter i deres markedsføring

Hvor mange private firmaer har indbydende og glitrende reklamer med fotos af glade ældre i samvær med deres hjemmehjælper, sælger København kommunens hjemmehjælp på en enkelt tætskrevet A4-side med slørede billeder.

Dermed lægger Københavns Kommune sig i strømmen af de fleste andre danske kommuner, som ikke rigtig gør noget ud af at sælge den kommunale hjemmehjælp over for borgerne.

Og det er skidt, for ifølge konsulent på ældreområdet hos Kommunernes Landsforening (KL), Flemming Hansen, har det faktisk en effekt, hvordan de forskellige leverandører sælger sig selv i deres skriftlige materiale til borgerne.

– De flotte brochurer har en virkning over for borgere, som har lyst til at bruge det frie valg. Nogle borgere har stadig den holdning, at de bare skal have kommunen

som hjemmehjælp, men den gruppe bliver mindre og mindre, siger Flemming Hansen, der før jobbet i KL arbejdede fem år i en kommune med netop frit valg.

Han konstaterer samtidig, at der på ingen måde er tale om unfair konkurrence, når de private firmaer laver flotte 8–10 siders reklamer om deres tilbud inden for praktisk og personlig hjælp i hjemmehjælp.

– Det er ikke unfair konkurrence. Kommunerne må gerne bruge penge på reklamer. Det skal bare indregnes i prisen for hjemmehjælpen, men det vil være marginale beløb.

TURDE BLÆRE OS

I Københavns Kommune er sundheds- og omsorgsborgmester Ninna Thomsen, Socialistisk Folkeparti (SF) ikke videre stolt af salgsmaterialet for den kommunale hjemmehjælp.

– Det må siges at være selvvælg ulig konkurrence, og

det skal laves om. For vi kan ikke bare sidde i den kommunale verden og kigge på, at andelen af private firmaer stiger. Vi skal tænke over, hvad vi signalerer med vores materialer. Og vi skal turde blære os og fortælle, hvor god en service, vi rent faktisk leverer, pointerer hun.

Forbedringen af brochure-materialet, håber hun, er klar omkring årsskiftet. Ændringerne sker som et led i et større analysearbejde. Ninna Thomsen har bestilt om de private leverandører i hjemmehjælp.

Løftet om et flottere salgsmateriale glæder faglig sekretær i FOA Social- og Sundhedsafdelingen, Mari-Ann Petersen.

– Vi står i en situation, hvor flere og flere vælger private leverandører, så selvfølgelig skal kommunen markedsføre sig selv på at have en rigtig god hjemmehjælp, og det gør de ikke med deres nuværende materiale, mener Mari-Ann Petersen.

FRIKOMMUNE – HVAD ER DET?

Forsøget med frikommuner blev lanceret af den tidligere VK-regering med finanslovsaftalen for 2011. Formålet med frikommuner var at give kommunerne mulighed for at afprøve helt nye måder at styre deres opgaveløsning på.

Ni frikommuner blev udvalgt, så i perioden 2012–2016 kan Fredensborg, Fredericia, Gentofte, Gladsaxe, Odense, Odsherred, Vejle, Vesthimmerland og Viborg kalde sig frikommuner.

De ni kommuner kan løbende gennem perioden indsende forsøgsansøgninger, hvor de søger om lov til at gøre tingene anderledes end den gældende lovgivning.

Gladsaxe vil selv stå for midlertidig hjemmehjælp

Som en af landets ni frikommuner har Gladsaxe Kommune søgt om lov til at blive eneleverandør af midlertidig hjemmehjælp. De tror på, at flere borgere på den måde bliver hurtigere selvhjulpne

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN

Endnu har de ikke den endelige godkendelse, men i Gladsaxe Kommune håber et enigt byråd, at de i hele 2013 får lov til at sætte det frie valg af leverandør ud af spil, når det gælder midlertidig hjemmehjælp.

Som en af landets ni frikommuner har Gladsaxe mulighed for at søge om dispensation for gældende lovgivning og klare arbejdsopgaverne på deres egen måde. Og i Gladsaxe Kommune tror man på, at hvis kommunen bliver eneleverandør af midlertidig hjemmehjælp, vil opgaven blive løst bedre.

– Vi har søgt om, at Gladsaxe Kommune bliver eneleverandør af midlertidig hjemmehjælp, fordi vi mener, det kan hjælpe til at gøre flere borgere selvhjulpne. De private firmaer bliver afregnet pr. time og har derfor intet incitament til at få borgerne gjort hurtigt selvhjulpne. Det offentlige har derimod et incitament, fordi kommunen gerne vil spare penge, siger Bent Greve, socialdemokrat og formand for Seniorudvalget i Gladsaxe.

Han understreger, at forsvaret ikke handler om økonomi, men at målet er at gøre flere hurtigere selvhjulpne.

– Vi har en gruppe borgere,

Hvis borgerne drukner i valgmuligheder, oplever de ikke glæden ved at kunne vælge selv. De bliver stressede og utilfredse. Så et begrænset frit valg er godt.

Professor Bent Greve

som efter fald eller sygdom oplever, at de pludselig bliver så dårlige, at de ikke længere kan klare sig selv. De fleste af disse borgere ville ønske, at de igen kunne blive uafhængige af hjælp. Derfor synes vi, at det er oplagt at koble hjemmehjælp og rehabiliterende træning sammen, så borgeren igen kan få deres selvstændighed og uafhængighed tilbage. Men det kræver, at vi i kommunen kan

planlægge hjælpen og træningen i forhold til den enkeltes behov, og det kan vi, hvis kommunen bliver eneleverandør, forklarer Bent Greve.

LOVEN BØR ÆNDRES

Ud over at være medlem af Gladsaxe Byråd er Bent Greve også professor på Roskilde Universitet og har i sit professionelle virke beskæftiget sig en del med frit valg. Om den snart 10 år gamle ret til frit valg af leverandør i hjemmehjælp er godt eller skidt, mener han ikke, der kan svares entydigt på:

– Der kan være fornuft i, at en borger har mulighed for at skifte leverandør, hvis han eller hun er utilfreds med den nuværende leverandør. Så et begrænset frit valg, hvor borgeren får indflydelse på sit eget liv, kan være godt på områder, hvor det er nemt at bedømme, hvad man får som inden for rengøring. Det er langt sværere med personlig pleje, og når det bliver et omfattende frit valg af stærk bureaukratisk karakter, er det ikke godt, mener Bent Greve.

IDEEN ER OK

I forhold til den gældende lovgivning mener Bent Greve

derfor ikke, det er selve tanken om frit valg, den er galt med. Det er selve lovens udformning.

– Loven har brug for revidering. For den nuværende er stærkt bureaukratisk, uden reel konkurrence, og hjemmehjælp er hverken blevet bedre eller billigere, mener han.

Han så gerne, at loven blev langt mere enkel, og for hans skyld måtte det gerne blive som i Sverige; frivilligt for kommunerne, om de ville tilbyde frit valg af leverandør.

– Specielt i forhold til landdistrikterne herhjemme, hvor der mange steder ikke findes private leverandører, vil der være fornuft i, at kommunerne ikke skal bruge en masse tid på frit valg, mener han.

KUN NYE MODTAGERE

Ifølge Gladsaxe Kommune forventes omkring 600-700 borgere i løbet af det kommende år at få brug for midlertidig hjælp for første gang. Af dem forventes cirka syv procent at ville vælge privat leverandør, hvis de får muligheden. Forsøget med kommunen som eneleverandør vil kun gælde nye modtagere af midlertidig personlig eller praktisk hjælp.

Vi præsenterer

Den Danske Model

Den Danske Model blev grundlagt i 1899 med **SEPTEMBERFORLIGET** = **1. HOVEDAFTALE** indgået mellem DA (Dansk Arbejdsgiverforening) og DsF (De samvirkende Fagforbund – datidens LO).

NB: Hovedaftalen mellem DA og LO, der gælder for det private arbejdsmarked, er løbende blevet tilpasset samfundets udvikling, senest i 1993. Der er også lignende hovedaftaler for bl.a. landbruget, tjenestemænd og offentligt ansatte.

Med **SEPTEMBERFORLIGET** anerkender DA og LO hinandens berettigelse. Hovedaftalen skaber rammerne for samarbejdet og giver:

- Parterne ret til at organisere sig
- Arbejdsgiverne ret til at lede og fordele arbejdet
- Parterne ret til at bruge **KOLLEKTIVE KAMPSKRIDT**
- **FREDSPLIGT** for begge parter

FREDSPLIGT:

I overenskomstperioden må arbejdsgivere og arbejdstagere ikke bruge lockout, strejke, blokade eller sympatikonflikt for at gennemtvinge deres krav.

KOLLEKTIVE KAMPSKRIDT, når der ikke er fredspligt:

- Arbejdsgiver kan **lockoute** og **boykotte** de ansatte
- Arbejdstagere kan **strejke**, lave **blokade** og **sympatikonflikte**

HOVEDAFTALEN ko
og ikke mindst storl
arbejdsgiverne lock
dre arbejdere ligele
tusinder af arbejder
indsamlede penge
deres kontakter, at c

§ 1 i Hovedaftalen s
og arbejdsvilkår løse

HOVEDAFTALEN fa
ved forhandling, m
til oprettelsen af Arb

LOCKOU

BOYKOT
sættelse

STREJKE
enskoms
arbejdsta

BLOKAD
ikke tage
somhed n
Det sker s
det lønnev
Hvis bl
centret ik
Arbejd
med ban
løn- og a
hindre pe

SYMPATI
andre fag
de ved at
indgå en
madvaren

om i stand efter mange års punkstrejker, arbejdskonflikter
lockouten fra midt maj til primo september 1899, hvor
outede samtlige snedkere i Danmark, og hvor tusindvis an-
des blev lockoutet. Uroen på arbejdsmarkedet var massiv,
familier sultede, og fagbevægelsen i England og Tyskland
il de danske arbejdere. Arbejdsgiverne forhindrede via
de lockoutede arbejdere kunne få job i nabolandene.

iger, at alle spørgsmål angående løn-
es via kollektive overenskomster.

stslog også, at stridsspørgsmål skulle afgøres
egling og endeligt ved domstol. Det førte senere
bejdsretten og faglige voldgifter.

T = kollektiv afsked af de ansatte.

= konfliktramte ansatte nægtes an-
hos andre konfliktramte arbejdsgivere.

E = Når en virksomhed ikke vil tegne eller forny en over-
t, kan medlemmerne af fagforeningen strejke. Det er
gernes mulighed for at kæmpe imod ringere vilkår.

E = Når medlemmerne af en fagforening beslutter, at de
r ansættelse i en bestemt virksomhed, fordi denne virk-
nægter at indgå en overenskomst med fagforeningen.
som regel, fordi virksomheden forsøger at underbyde
veau, der gælder for området.
okaden er lovligt varslet, betyder det samtidig, at job-
ke kan formidle arbejdskraft til virksomheden.
stagerne kan vælge at stille sig op foran virksomheden
here og løbesedler for at vise, at der er problemer med
bejdsforhold på virksomheden. Men de må ikke for-
rsoner eller varer i at komme ind i virksomheden.

KONFLIKT = Faggrupper, organiseret i samme eller
foreninger kan iværksætte en sympatikonflikt. Det gør
nægte at udføre arbejde for en virksomhed, der ikke vil
overenskomst. Det kan være ved at nægte at levere
r, post eller at udføre andre opgaver.

**LÆS MERE OM
DEN DANSKE
MODEL PÅ
[WWW.FOA.DK/
SOSU](http://WWW.FOA.DK/SOSU)**

DEN 19. MARTS 2012 indledte
3F konflikt mod restauranten, for-
di man ønsker, at arbejdspladsen
og de ansatte skal dækkes af 3F's
overenskomst med HORESTA.
3F laver **blokade ved restau-
ranten**, således at man står foran
restauranten og gør opmærksom
på konflikten. Ingen gæster for-
hindres adgang.

DEN 13. APRIL 2012
starter en række LO fag-
forbund **sympatikon-
flikt**, og restauranten får
derfor ikke hentet affald,
leveret post eller varer af
faggrupper, der er med-
lemmer af LO.

Fagforbundet **3F'S KON-
FLIKT MED RESTAURANT
VEJLEGÅRDEN** er et ek-
sempel på en lovlig bloka-
de og sympatikonflikt.
3F har haft overenskomst
med ejerne af restauranten
i mange år, men da restau-
ranten den 1. november
2011 får ny ejer – Amin
Skov – tvinges de ansatte
over på en langt dårligere
overenskomst, som Kriste-
lig Arbejdsgiverforening
har indgået med Kristelig
Fagbevægelse.

“

Arbejdet har sådan set været mit liv og min hobby. Nu jeg går på efterløn, så tror jeg, at jeg først holder lidt ferie. Derefter kunne jeg godt tænke mig at lave noget frivilligt arbejde evt. for de hjemløse.

Marianne Jensen

Vi er afhængige af hinanden

Næstformand Marianne Jensen har taget sine kampe. Alene og sammen med kollegaer. For patienten og borgerens ve og vel og de ansattes faglighed og arbejdsforhold. Det er nu slut i fagforenings regi, Marianne Jensen genopstiller ikke ved generalforsamlingen den 20. november

AF LISE LOTTE BLICHER BENDTSEN
FOTO: SONJA ISKOV

Sygehjælper Marianne Jensen har været næstformand i FOA Social- og Sundhedsafdelingen siden 2003. Valgt sådan lidt ved et tilfælde, fordi hun og kollegaerne fra Plejecentret Fælledgården syntes, at der skulle være flere kandidater til næstformandsposten end én.

Den daværende næstformand Karen Stæhr var nemlig blevet valgt til sektorformand i FOA og måtte træde tilbage som næstformand før valgperiodens udløb. Derfor var det muligt at stille op til posten på dagen for generalforsamlingen, og da der kun var én kandidat til næstformandsposten, ja, så valgte Marianne, der på det tidspunkt var tillidsrepræsentant, at opstille.

– Det var sådan lidt i protest, fordi vi syntes, at der skulle være spænding om valget til næstformand, forklarer Marianne, der ikke havde regnet med at blive valgt.

– Det hele var lidt euforisk og mærkeligt. Ja, jeg tør næsten ikke sige det, men jeg røg sådan ca. 70 cigaretter den aften og nat, erkender Marianne.

Hun var skrækslagen over, at hun var blevet valgt, og at hun allerede næste morgen skulle mødes med den daværende politiske ledelse, der ikke havde stemt på hende.

– Set i bakspejlet var det jo lidt en modig handling. Man bliver jo ikke ligefrem populær, siger Marianne.

– Havde jeg kendt min modkandidat, så havde jeg ikke stillet op. For som med de øvrige i politisk ledelse, så har

jeg i dag den største respekt for deres dygtighed og faglighed.

ET NYT ARBEJDSLIV

De første par dage lænede Marianne sig op ad fagforeningens personale, og selv om den daværende politiske ledelse ikke ligefrem var begejstrede over, at deres kandidat ikke blev valgt, så var de ifølge Marianne professionelle nok til at agere i overensstemmelse med valgresultatet.

Og for Mariannes vedkommende blev det et helt nyt arbejdsliv, hvor det til hendes egen overraskelse lykkedes at håndtere alt det nye med ydmyghed og et lyttende øre. Lidt af en bedrift, fordi Marianne hidtil havde sagt, hvad hun mente – sådan højt og lige ud af posen.

Der var meget nyt at skulle forholde sig til. Ikke fordi Marianne ikke kendte til fagligt arbejde, for hun havde været tillidsvalgt på mange niveauer, siden hun i 70'erne startede som sygehjælper. Og den nok vigtigste faglige kamp, Marianne havde udkæmpet, var kampen for bevarelsen af Kommunehospitalet i årene 1995–1999, hvor hun var en af bannerførerne som fællestillidsrepræsentant for sygehjælpere og formand for tillidsmandskollegiet på hospitalet.

"FULD SKRUE" I 4 ÅR

Kampen for bevarelsen af Kommunehospitalet var helt speciel og fuld af happenings som cykeldemonstrationer, stafetløb og uddeling af hvide balloner med ordene; "Bevar KH" ved juletræsfest på Rådhuspladsen. Men også rundvisning på Kommunehospitalet, loppemarkeder og korrespondance med den ame-

rikanske præsident Clinton, som man inviterede på rundvisning i forbindelse med hans statsbesøg. Men desværre havde Clinton ikke mulighed for at besøge hospitalet, svarede den amerikanske ambassade på vegne af Clinton.

– Vi var politisk aktive på niveau med dem på B&W (tidligere skibsværft Burmeister & Wain på Refshaleøen i København, *red.*), trykkerne og bryggeriarbejderne. Det var jo spændende, for vi var ikke blot kollegaer, vi var jo også venner, siger Marianne og forklarer:

– Københavnerne støttede også bevarelsen af Kommunehospitalet. Og det lykkes os at indsamle 115.000 støtte-underskrifter, hvilket var rigtig mange dengang.

KOMMUNALVALGET 1997

Som en del af kampen for Kommunehospitalet blandede de ansatte sig også i kommunalvalget i 1997. Der blev sat valgplakater op, der fortalte, hvilke kandidater og partier der støttede bevarelsen af Kommunehospitalet. På mange måder optrådte de ansatte, som var de en del af et politisk parti.

– Vi fulgte valget i fjernsynet. Et par hundrede mennesker, der spiste stegt flæsk og persillesovs. Og da valgresultatet kom, og vi kunne se, at der var et flertal i Borgerrepræsentationen for bevarelse af Kommunehospitalet, var vi jublende lykkelige. Det var rørende, for vi var sammen om det. Næste dag fejrede vi "valgsejren" med champagne, erindrer Marianne.

Men sejren varede desværre ikke ved. Året efter trumfede et flertal i H:S' bestyrelse en lukning igennem med én stemme i

overtal. Udenom det politiske flertal i Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune. (Læs sidehistorien om Kommunehospitalet på side 22).

IT OG HUSKESEDLER

Tilbage til tiden som nyvalgt i fagforeningen, hvor det faglige kun var en del af den samlede pakke, der i høj grad også består af organisatorisk som politisk arbejde, og ikke mindst det mere praktiske – it, hvor man skal kunne bruge elektronisk kalender og elektroniske dokumenter m.m. Lidt af en mundfuld, når man som Marianne ikke tidligere havde arbejdet med computer, hvilket hun i øvrigt også sagde, da hun stillede op til valget.

– Da jeg startede, kunne jeg lige printe ud og gemme dokumenter. Det var det, jeg kunne, erklærer Marianne, der er ganske klar over, at det sandsynligvis virker lidt komisk for nogen. Men sådan var det, og det står hun ved.

Fra starten valgte hun at skabe sit eget system af A3 linjerede huskesedler. Med kommandoer på, hvordan man skriver aftaler ind i den elektroniske kalender, gemmer post i dokumentmappen og mange andre funktioner.

– Jeg spurgte altid den ene gang og skrev det ned. Så behøvede jeg ikke at spørge mere, forklarer Marianne, der med stolthed kan sige, at hun ved "learning by doing" efterhånden er blevet helt god til det.

GODE SOSU ÅR

Som næstformand har Marianne haft ansvar for alt lige fra

Mariannes afskedsreception

Der afholdes reception for næstformand Marianne Jensen, der har valgt at gå på efterløn.

Onsdag den 14. november – kl. 14.00 til 16.30 i fagforeningens mødesal på 2. etage, opgang E, Godthåbsvej 15, Frederiksberg.

Alle er velkomne!

Med venlig hilsen
Palle Nielsen, formand for FOA Social- og Sundhedsafdelingen

arbejdspladserne i Frederiksberg Kommune til elever, medlemsorganisering og ikke mindst integrationsområdet.

Det har været gode år, synes Marianne. Og selv om hun måske nok kunne være fristet til at fortsætte nogle år endnu, fordi det er blevet sjovere i takt med, at hun har arbejdet sig ind på opgaverne, så har hun besluttet sig for at stoppe nu.

– Det er en beslutning jeg har truffet – og sådan er det, siger Marianne, der på den måde også undgår at skulle gå i utide som næstformand, når hun bliver folkepensionist om et par år.

Men jobbet som næstformand har set med Mariannes briller været spændende. Ingen tvivl om det. Det har været et miks af noget så konkret, som at hjælpe det enkelte medlem, og det at være med til at udvikle FOA Social- og Sundhedsafdelingen som fagforening til gavn for medlemmerne.

RESPEKT – JA TAK!

Jobbet som næstformand har også givet Marianne mulighed for at fortsætte kampen for, at social- og sundhedspersonalet får den respekt, de har fortjent.

Næstformand Marianne Jensen lærte at håndtere computere, sti- og dokumentsystemer med små huskesedler.

– Vores fag er noget af det vigtigste, man kan lave, at passe syge og gamle. Det er fornemt, siger Marianne, helt roligt og uden sidespring.

Hun er helt på hjemmebane. Derfor kan det heller ikke undre nogen, at hun bliver vred, når talen falder på mediestuntet med skjult kamera på Plejecentret Fælledgården i København. For journalisternes påstand om, at beboerne blev behandlet dårligt, var forkert, hvilket den efterfølgende retssag til al tydelighed også viste.

I det hele taget mener Marianne, at man skal have respekt for sit og andres arbejde. Det uanset, hvor man er. På hospital, plejehjem, hjemmeplejen, i fagforeningen eller andre steder. Og hvis man spørger hende, hvad hun kunne tænke sig at blive husket for, så tøver hun lidt. Men finder kort efter den røde tråd:

– Jo, jeg vil gerne huskes for at være en teamplayer, og at jeg har holdt mit løfte om at give mig 110 procent i jobbet som næstformand. Men som sagt er vi afhængige af hinanden. Det er et samspil – vi er ikke noget alene.

Kommunehospitalet

De københavnske politikere besluttede i 1986 at bevare Kommunehospitalet ved at omdanne det fra et akut-sygehus til et genoptræningshospital for ældre.

Hospitalet skulle rumme de geriatriske afdelinger fra de øvrige hospitaler i København og en reumatologisk genoptræningsafdeling – ”verdens bedste ældrehospital”, som det hed dengang. Og kommunen brugte 125 millioner kroner på at istandsætte hospitalet, der blev indviet som ældrehospital i 1988.

Men der gik ikke mange år, før politikere og embedsmænd lancerede ideen om, at Kommunehospitalet skulle

lukkes, og at de ældre patienter skulle tilbage til de akuthospitaler, de var blevet flyttet fra syv år tidligere.

Idéen rystede personalet. For Kommunehospitalet havde stor succes som ældrehospital, med færre genindlæggelser og færre ældre der havde behov for en plejehjemsplads efter endt indlæggelse. Dertil fortalte undersøgelser, at københavnere ikke ønskede, at hospitalet skulle lukke. En holdning som Borgerrepræsentationen var helt på linje med i 1997, efter at de var blevet presset af den folkelige opinion igen flere år og et netop afsluttet kommunalvalg.

Men Københavns Kommu-

Medindflydelse på plejen giver større arbejdsglæde

AF TABITA WULFF

På Kommunehospitalets akut-medicinske afdeling har sygehjælpere og sygeplejersker udarbejdet en fælles målsætning for plejen. Målsætningen præsenteres her og tillidsrepræsentant Marianne Jensen og sygehjælper Kirsten Dyrved fortæller om arbejdet på afdelingen, hvor hospitalet ikke blot er et reparationsværksted, men et center for total pleje!

Marianne Jensen, tillidsrepræsentant for sygehjælperne.

– Sygehjælperne bør deltage aktivt i beslutningsprocesserne. Vi skal ikke sidde og lade de andre snakke, hvis vi har noget på hjertet, og vel at mærke, når baglandet er i orden. Medindflydelsen får vi, hvis vi er dygtige nok. Hvis vi følger med i udviklingen og det gør vi na-

turligvis, ellers går vi ud i toppen. Ordene er sygehjælper Marianne Jensens, hun er tillidsrepræsentant på akut medicinsk afdeling, afsnit 58-62 på Kommunehospitalet. – Jeg siger altid til vore elever, sørg for at blive dygtigere, et menneske, der har fod på sit

fag, kan ikke vøltes. »Sygehjælperen« har talt med sygehjælperne Marianne Jensen og Kirsten Dyrved, der arbejder på samme afdeling, men på hver sit afsnit, henholdsvis afsnit 58-62 og 64-68. På afsnit 58-62 deltager sygehjælperne i et spændende

4 SYGEHJÆLPEREN 10 • 1985

Marianne Jensen som ung sygehjælper og ikke mindst aktiv tillidsrepræsentant i Sygehjælperen i 1985.

– Læs mere om kampen for Kommunehospitalet i bogen: ”Kampen om Kommunehospitalet – 4 år vi aldrig glemmer” fra 2001 og udgivet på Forlaget Kommunehospitalets Venner. Bogen kan lånes på biblioteket.

nes politikere havde kun syv ud af 15 pladser i bestyrelsen for H:S (Hovedstadens Sygehusefællesskab), og de blev udmanøvreret af statens seks repræsentanter og to politikere fra Frederiksberg Kommunes byråd, da man besluttede at lukke Kommunehospitalet på et bestyrelsesmøde i 1998.

– At det gik sådan var dybt frustrerende. Vi var da vrede, sure og kede af det. Alle følelser var i spil, det var så manipuleret en beslutning, og ikke hvad borgerne ønske-

de, husker Marianne og fortæller:

– Det værste er, at næsten alle afdelingerne der blev flyttet til andre hospitaler, blev lukket hen ad vejen. Alle løfterne om, at de ældre fortsat ville få den nødvendige genoptræning og pleje, holdt slet ikke. Og i dag står vi i den situation, at kommunerne igen skal tage sig af genoptræning af de ældre. Hvilket spild af ekspertise, viden og faglighed, som kommunerne i dag ville have haft stor gavn af.

KORT NYT

Hvis det lykkes de borgerlige politikere at ødelægge den danske model, så vil vi ende med at få et ukontrollabelt arbejdsmarked, helt som i Sydeuropa.

– Palle Nielsen, formand i FOA Social- og Sundhedsafdelingen. Læs nyheden på foa.dk/sosu og se billederne fra støtte-demonstrationen for 3F's lovlige blokade mod Restaurant Vejlegården.

Bliv repræsentant for din faggruppe

Vil du være med til at præge udviklingen af din faggruppe; varetage jeres faglighed, identitet, udvikling og fungere som fagforeningens særlige sagkyndige inden for din faggruppe?

Ja, så vil det måske være noget for dig at repræsentere din faggruppe de næste to år.

Kontakt faglig sekretær Poul Møller på e-mail: poul.moller@foa.dk eller pr. telefon: 4697 2184.

Valg til i alt 11 faggrupper; social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter, sygehjælpere, plejehjemsassi-

stenter, plejere, beskæftigelsesvejledere, hjemmehjælpere, neurofysiologiassistenter, handicap-hjælpere, handicap- ledsagere og leder/mellemledere, kommer til at foregå i forbindelse med fagforeningens ordinære generalforsamling tirsdag den 20. november. Hver faggruppe består af et ordinært medlem og en suppleant.

NB: Læs eventuelt mere om faggrupperne i infoa, nr. 6, 7 og 8 fra 2011. Medlemsbladene findes på fagforeningens hjemmeside: foa.dk/sosu – klik på fanen "Medlemsblad/infoa".

Annonce:

Velvære til dine fødder

Mobilnr.: 4017 4852. Mail-adresse: sandalflemming@mail.dk
Hjemmeside: www.sandalflemming.dk

KORT NYT

FAGSTAFET 2012

Har du en kollega, der til hverdag er særlig god til at tale om og organisere dagens arbejde med udgangspunkt i jeres faglighed? En kollega, der gerne tager en god faglig diskussion, og en kollega som er med til at sætte jeres fag og faglighed i centrum?

Er det så ikke på tide at fortælle omverdenen, at han eller hun eksisterer i det næste nummer af infoa?

Skriv en e-mail eller et brev til infoas redaktion og fortæl, hvorfor din kollega fortjener at blive hædret.

Den eneste betingelse for at kunne deltage i konkurrencen er, at du og din kollega er medlem af FOA Social- og Sundhedsafdelingen. Og at du mener, at din kollega gerne stiller op til fotografering og et kort interview i infoa.

Redaktionen udtrækker en kollega blandt de indstillede til FagStafet 2012. Ud over æren vil din kollega også blive præmieret med et gavekort på 500 kroner.

Vi skal have dit forslag senest mandag den 24. september 2012.

Send indstillingen pr. e-mail til: LLBB@foa.dk eller pr. brev til: FOA Social- og Sundhedsafdelingen, att. infoa, Godthåbsvej 15, 2000 Frederiksberg.

Sjove æsker og andet

Netværket for beskæftigelsesvejledere og aktivitetsmedarbejdere afholder fortsat fyraftensmøder i fagforeningen.

Onsdag den 19. september kreeres der sjove æsker, der ligner tasker, og fredag den 12. oktober er emnet; hvordan siger man farvel til livet.

Læs om arrangementerne på vores hjemmeside: foa.dk/sosu, i "Aktivitetskalenderen", hvor det også er muligt at tilmelde sig. Tilmelding kan også ske til Margit Nørgaard på e-mail: f.noergaard@webspeed.dk.

NB: For fremtiden annonceres fyraftensmøderne i "SOSU Kalender" på side 4 her i bladet og i Aktivitetskalenderen på foa.dk/sosu.

Kursus for ledige københavnere

Mandag den 20. august så et nyt samarbejde mellem FOA Social- og Sundhedsafdelingen og Jobcenter København lyset, da det første IAF ugekursus blev afholdt i fagforeningens lokaler på Godthåbsvej.

IAF står for: Inspiration, Afklaring og Fremtid og er et forsøg på at give helt nye ledige en ekstra mulighed for at finde rundt i tilværelsen som ledig.

Mange af vores medlemmer er noget bekymrede over det at blive ledig. Ikke kun har man mistet sit gode arbejde, man står også i en situation, hvor man skal forholde sig til en masse regler, finde ud af en hel del teknik og ikke mindst midt i al forvirringen, finde et nyt job.

Kurset skulle gerne, sammen med a-kassens øvrige aktiviteter, give medlem-

merne af fagforeningen et bedre overblik over de muligheder der findes. Men først og fremmest håber vi, at det kan være med til at fjerne noget af frustrationen over at være en del af et kompliceret og stort regelapparat, som for udenforstående kan virke meget voldsomt.

IAF kurset er på 30 timer fordelt på fem dage, og vi har foreløbigt aftalt fire forløb for resten af 2012.

For øjeblikket er det kun Jobcenter København der tilbyder ordningen, for ledige bosiddende i Københavns Kommune. Men fagforeningen arbejder på at få de øvrige kommuner interesseret i et lignende samarbejde.

- Erik Damgaard,
a-kasseleder i FOA Social- og Sundhedsafdelingen

KURSER OG BYVANDRINGER PÅ FOA.DK/SOSU

Husk at kursuskataloget ikke længere udkommer som til-læg til infoa. Til gengæld kan samtlige kurser og byvandring-er findes på vores hjemmeside: foa.dk/sosu.

Der er i skrivende stund fortsat pladser på byvandringen; I øllets fodspor med Allan Mylius Thomsen tirsdag den 13. november.

Har vi behov for flere praktikpladser?

Social- og sundhedsskolerne oplever stor stigning i ansøgertal og afviser en masse kvalificerede ansøgere. Men skal der uddannes flere? SOSU-Lederforeningen siger ja og efterspørger flere praktikpladser. Region Hovedstaden og Københavns Kommune siger nej. De vil tværtimod have færre elever

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN
ILLUSTRATION: COLOURBOX

SOSU C i Brøndby har ingen. SOPU i København/Hillerød har omkring 391 og Uddannelsescenter Diakonissestiftelsen har 410. Tallene gælder afviste kvalificerede ansøgninger til uddannelserne til social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent, og med omkring 800 afviste kvalificerede ansøgninger på københavnerskolerne bliver spørgsmålet om praktikpladser igen aktuelt.

For skal dimensioneringen af praktikpladser – lavet mellem undervisningsministeriet, regioner og kommuner – ændres, så flere kan få en uddannelse?

SOSU-Lederforeningen mener ja. Og er det ikke muligt at skaffe flere praktikpladser, skal der skabes nogle nye rammer for at tage en erhvervsuddannelse med mindre praktik.

– På SOSU-skolerne vil vi helst give alle mulighed for at få den uddannelse, de ønsker

sig, men det kræver, at vi enten får aftagerne af eleverne til at skaffe nogle flere praktikpladser, eller at vi får mulighed for at lave en uddannelse med et mere skolebaseret forløb og mindre praktik målrettet de af vores elever, der gerne vil læse videre, siger Søren Clausen, formand for SOSU-Lederforeningen.

PRAKTIK ER CENTRALT

Hos FOA Social- og Sundhedsafdelingen siger næstformand Marianne Jensen nej tak til et skoleforløb på social- og sundhedsuddannel-

Måske skulle vi dimensionere anderledes, så skolerne uddannede flere assistenter og færre hjælpere.

Næstformand
Marianne Jensen

Næstformand
Marianne Jensen

serne med mindre praktik.

– Det her er uddannelser, hvor man skal ud og lære et håndværk, og det kan man ikke lære på papiret, så jeg bryder mig slet ikke om tanken med mindre praktik, siger hun.

Om der skal kæmpes for at skaffe flere praktikpladser, mener hun er vanskeligt at svare på.

– Det her er langt fra sort og hvidt. For selvfølgelig er det som udgangspunkt godt at tage en uddannelse, men for os er kvaliteten altafgørende. Så vi skal ikke bare

proppe flere ind på uddannelserne, hvis det så betyder, at kvaliteten bliver kompromitteret, fordi der ikke er plads til dem ude på hospitalerne og i kommunerne. Og i øjeblikket hører vi om afdelinger på hospitaler, hvor der er flere elever end uddannede på arbejde, og det dur ikke, pointerer Marianne Jensen.

FOR MANGE ELEVER

Hos arbejdsgiverne – Region Hovedstaden og Københavns Kommune – vender man klart tommelfingeren nedad for flere praktikpladser.

– Det her er ikke bare et spørgsmål om at få flere i uddannelse og skaffe nogle praktikpladser. Vi bliver nødt til at tage den sundhedspolitiske dagsorden ind og se på behovet for færdiguddannet personale og se på, hvad det er for en kompleks opgave, eleverne skal ud og løse.

Samtidig er der blevet reduceret i antallet af social- og sundhedsassistenter på hospitalerne. Det betyder, at antallet af afdelinger, som kan være med til at uddanne

social- og sundhedsassistent-ter også er svundet ind, og kvaliteten i praktikuddannelsen er voldsomt under pres, siger Jette Hovedskov, udviklingskonsulent i Enhed for Uddannelse i Region Hovedstaden.

Hun fortæller om afdelinger, hvor der møder flere elever ind end fastansatte.

– Trængslen af elever omkring de enkelte patienter er stor, så længe det fastholdes, at alle elever skal have en tredjedel af deres praktik på

et hospital, konstaterer hun.

Hvor hospitalerne kun er med til at uddanne social- og sundhedsassistenter, har Københavns Kommune både assistent-elever og hjælper-elever i praktik.

Her ligger Helle Stang Traasdahl, uddannelsesleder i grunduddannelse i Københavns Kommune helt på linje med Jette Hovedskov. Københavns Kommune kan ikke tilbyde flere praktikpladser.

– Vi er ualmindeligt hårdt presset i forvejen, så vi kan

ikke rumme flere praktikpladser. Allerede i dag har vi for eksempel en elev pr. tre medarbejdere inden for social- og sundhedshjælperne, og i øjeblikket uddanner vi til ledighed. Og med en demografi-tilpasning i København, hvor andelen af ældre falder, vil vi gerne have færre elever i ældreplejen, siger Helle Stang Traasdahl.

FÆRRE HJÆLPERE

En anden problemstilling, når det gælder SOSU-Lederfor-

eningens efterspørgsel efter flere praktikpladser, er, at specifikt på SØPU skolen i København har man lige nu ledige pladser på hjælperuddannelsen.

Flere peger derfor på, at man i stedet for kun at tale flere praktikpladser, måske skulle overveje at ændre dimensioneringen, så der fremadrettet bliver uddannet flere assistenter og færre hjælpere.

Forkerte tal i omløb

10.382 afviste kvalificerede ansøgninger i perioden januar til august 2012. Sådan lød det samlede tal for afviste kvalificerede ansøgere på landets SOSU-skoler, ifølge en pressemeddelelse og medfølgende notat om optag og søgning fra SOSU-Lederforeningen.

Problemet er bare, at tallene ikke passer.

Ifølge opgørelsen fra lederforeningen har SOSU C i Brøndby afvist 237 kvalificerede ansøgere til social- og sundhedsassistentuddannelsen. Men det stemmer ikke, for skolen har slet ikke nogen afviste kvalificerede. Tallet 237 fortæller alene om ansøgere, der har fortrudt og trukket deres ansøgning tilbage –

primært på grund af manglende voksenelevløn, geografiske udfordringer mellem bopæl og praktik og af personlige årsager.

Også på SØPU har omkring 40–50 ud af 271 kvalificerede ansøgere selv sagt nej til en uddannelsesplads.

Hos SOSU-Lederforeningen kommer det bag på formand Søren Clausen, at tallene ikke stemmer, og da infoa forelægger ham de forkerte tal, kan han ikke svare entydigt på, om problemet med tallene er landsdækkende.

– Jeg ved det ikke, men på min egen skole her i Ringsted har vi i hvert fald kun opgjort dem, som reelt er afviste kvalificerede, siger han.

Efter infoa fortalte Søren Clausen om de forkerte tal, har lederforeningen undersøgt sagen, og i et supplerende notat oplyser foreningen nu, at antallet af afviste kvalificerede ansøgere ikke er så mange, som hidtil antaget, da flere af de optagne elever især på uddannelsen til social- og sundhedsassistent trækker deres ansøgning tilbage.

På SOSU C, SØPU og skolerne i Århus og Herning siger omkring 20–65 procent selv nej til en plads. For de øvrige social- og sundhedsskoler er tallet 4–15 procent, lyder det.

IKKE MANIPULATION

Søren Clausen understreger,

at der ikke bevidst er manipuleret med tallene for eksempel for at skaffe flere elever til landets SOSU-skoler.

– Jeg kan sige med sikkerhed, at det her er ikke bevidst, for selvfølgelig skal tallene være i orden.

Hos FOA Social- og Sundhedsafdelingen ærgrer næstformand Marianne Jensen sig over, at der kommer forkerte tal i omløb.

– Det er problematisk, at der bliver sendt forkerte tal ud, for sådan nogle tal har det med at blive til realiteter. Det kan hurtigt blive en mudret affære, hvis man landspolitisk opererer efter fakta, som ikke er fakta, siger hun.

Kvaliteten af sosu-uddannelserne presses

Når man taler om afviste kvalificerede ansøgere på en uddannelse, er det også nødvendigt at forholde sig til elevernes kompetencer. Hos både Region Hovedstaden og i Københavns Kommune oplever man stadigt flere elever, som ikke har de nødvendige kompetencer.

– Vi har rigtig mange dygtige elever. Men vi ser også stadigt flere elever både på hjælperuddannelsen og assistentuddannelsen, som ikke har de rette kompetencer fagligt, socialt og personligt.

Så selvom de her afviste ansøgere er kvalificerede på papiret, bør man diskutere, om adgangskravene er for lave, for der er et meget stort frafald, mener Helle Stang Traasdahl, uddannelsesleder i grunduddannelse i Københavns Kommune.

Hos FOA Social- og Sundhedsafdelingen er faglig sekretær Poul Møller enig i, at der bør kigges på adgangskrav. Samtidig udpeger han kommunernes jobcentre som en af skurkene.

– Kommunerne bruger vo-

res uddannelser som beskæftigelsesprojekt, fordi det er rimeligt nemt at komme ind. Så de sætter de arbejdsløse pistolen for panden, og får dem til at søge ind, selvom de hverken er motiverede eller kvalificerede til jobbet, mener Poul Møller.

Hos SOSU-Lederforeningen er formand Søren Clausen enig i, at nogle kommuner bruger SOSU-uddannelserne som beskæftigelsesprojekter.

– Men jeg mener ikke, man blot kan sige, at problemer

med for eksempel frafald kan løses ved at højne adgangskravene til uddannelserne. Man bør også kigge på længden af uddannelserne, for de er meget korte, og i og med at arbejdsmarkedet ændrer sig markant i disse år, bør man også overveje at tænke uddannelsen helt anderledes, siger Søren Clausen.

NB: Social- og sundhedsuddannelserne er for øjeblikket under revision, hvor der bl.a. kigges på elevernes faglige niveau. Infoa følger udviklingen.

Diakonissen afviser flest

	SOPU	UC DIAKONISSESTIFTELSEN *)
SOCIAL- OG SUNDHEDSHJÆLP		
Reelle optag	735	110
Afviste kvalificerede	161	178
SOCIAL- OG SUNDHEDSASSISTENT		
Reelle optag	419	58
Afviste kvalificerede	ca. 230	232
TOTALT AFVISTE KVALIFICEREDE		
	ca. 391	410

På SOSU C har man ingen afviste kvalificerede ansøgninger.

På SOPU er alle afviste ansøgere til social- og sundhedshjælperuddannelsen fra SOPU Nordsjælland i Hillerød.

På SOPU København har man problemer med at få nok elever til social- og sundhedshjælperuddannelsen.

Tallene gælder optag i perioden januar til august 2012.

Kilde: SOSU-Lederforeningen, SOSU C og SOPU.

*) UC Diakonissestiftelsen = Uddannelses Center Diakonissestiftelsen.

Mindeord om Margit Vognsen

Husligt Arbejder Forbunds (HAF) sidste forbundsformand og FOA's første næstformand Margit Vognsen er død.

Margit var både socialdemokrat og sønderjyde med stort S. Hun traf altid sine valg efter sit eget hoved og afviste konsekvent at lade sig diktere noget. Opfordringer til at modarbejde tillidsfolk, der ikke var socialdemokrater, havde hun kun foragt til overs for.

"Plads for alle der vill!" var for hende ikke læbebekendelse.

For Margit var det kun saglige argumenter, der talte. Hun var altid parat til at lade sig overbevise i åben dialog, men veg ikke tilbage for en

militant diskussion, hvis det var nødvendigt for at opnå klarhed.

Hendes åbne og direkte facon var påskønnet af arbejdskammeraterne i Indre Bys hjemmepleje, der værdsatte en talskvinde, som ikke lod sig kyse eller benøve af chefers arrogante magtudøvelse. Så snart den obligatoriske "karenstid" for valgbarhed var overstået, valgte de hende som tillidsrepræsentant.

Hun havde en klippefast tro på den kollektive indsats for at hævde fagets interesser, og hun stræbte i hele sit virke for at skabe organisatoriske rammer for at dialogen kunne udfolde sig frit og kreativt, i bevidstheden om at arbejdernes landvindinger kun

kunne være deres eget værk.

Medlemmerne oplevede det som en befrielse, at der blev talt rent ud af posen. Hun udtrykte hjemmehjælpernes bekymringer og problemer, håb og drømme, forslag og krav, så hun kort efter valgte til fagforeningens bestyrelse.

Hun blev sat uden for døren på sit første bestyrelsesmøde, for at bestyrelsen kunne drøfte, hvordan man skulle håndtere den unge rebel, der førte EU-skepsis og rødstrømpe-synspunkter som "Lige løn og lige arbejde" og kamp for ligestilling mellem kønnene ind i en bestyrelse, skolet under den kolde krigs ufrugtbare socialismeforskrækkelse.

Hun fik overbevist bestyrelsen om nødvendigheden af at understøtte en græsrodsbevægelse, der vandt tilslutning på alle arbejdspladser for kravet om Folkerum, så hjemmehjælperne – der var henvist til at bruge offentlige toiletter og spise deres frokost på en bænk eller møntvaskeri – kunne få en fast base, hvor også den kollektive arbejdskultur kunne udvikles.

En revygruppe fik plads og økonomi til at udvikle agitationsteater og gadeaktioner, der pressede politikerne til at tage kravet om Folkerum og arbejdsmiljø alvorligt. Mange stærke tillids- og sikkerhedsrepræsentanter udsprang fra dette laboratorium for selvorganisering. Således også

Margits senere kæreste og ægtefælle Anne-Lise.

I 1979 deltog hun aktivt i en bevægelse i HAF, der modsatte sig indlemmelse i Dansk Kommunal Arbejderforbund (DKA). Hendes motiver var ikke udsprunget i fjendtlighed over for DKA, eller i en opfattelse af at vi var os selv nok. Hun var klart bevidst om, at enhed giver styrke, men fandt ikke at den tilbødte model for sammenlægning rummede tilstrækkelige demokratiske muligheder for HAF's medlemmer.

Medlemmernes stigende krav om en aktiv faglig linje førte i 1979 til oprettelse af en stilling som faglig sekretær i fagforeningen, som Margit erobrede for næsen af mig, hvilket jeg senere har glædet mig oprigtigt over.

Hun udviklede sit hverv offensivt til medlemmernes store tilfredshed, og da en konflikt om grundlæggende faglige spørgsmål truede fagforeningen, indsatte medlemmerne hende som afdelingsformand i 1982.

Sammen med sin efterfølger som faglig sekretær Bente Andersen blev grunden nu lagt til en moderne, progressiv og stærk fagforening med et levende medlemsdemokrati. Fagforeningens bistand til medlemmerne standsede ikke ved sidste punktum i overenskomsten. Hårdt nedslidende arbejde truede mange medlemmer med udstødning fra

arbejdsmarkedet, og det var magtpåliggende for Margit, at fagforeningen førte kampen for deres rettigheder helt igennem. En fuldtids socialrådgiver og arbejdsmiljøsektør blev taget i brug i den offensiv, der førte til flere vigtige domstolsafgørelser.

Fagforeningen blev også aktiv i bl.a. Fredsbevægelsen, det Faglige Budget Initiativ, Aktionsgruppen Arbejdere Akademikere og Mutagengruppen. Og kunne i 1985 sætte Frederiksberg Kommune på plads, da den agtede at bruge uorganiserede strejkebrydere i den overenskomstkonflikt, der var på vej, inden Schlüter ophøjede forligsmandens mæglingsforslag til lov.

Nogle år efter afvisningen af DKA var HAF's forbundsledelse kørt fast og handlingslammet i defensiv uenighed om mål og midler. Da ledelsen samlet smed håndklædet i ringen, var respekten for Margits indsats og ubestikkelige holdninger så udbredt i hele landet, at den ene fagforening efter den anden opfordrede hende til at modtage valg som forbundsformand, hvilket skete med overvældende flertal på en ekstraordinær kongres i 1986.

Hun stræbte ikke efter posten og lod sig kun modstræbende overbevise om nødvendigheden. Men typisk for Margit gik hun helhjertet og utrætteligt til opgaven, da

beslutningen først var truffet. Under Margits formandskab voksede forbundet ud af tyendelovens lange skygge og blev en helstøbt organisation med klare faglige og socialpolitiske mål, og blev i stand til at forhandle en nødvendig fusion med DKA i 1992 på lige vilkår – i stedet for den indlemmelse hun tidligere havde talt imod.

Det er velkendt, at Margit gerne havde set en kvinde som ny formand for FOA efter Poul Winckler, men hendes skuffelse over, at det kvindedominerede FOA i ste-

det valgte en mand, kunne hun forsone sig med.

"Når det nu ikke kunne være anderledes, var Dennis måske ikke det værste valg!"

Det har været et berigende privilegium at samarbejde med Margit gennem årene. Og uforståeligt, at det ikke længere er muligt at lægge arm med hende i en politisk diskussion ... eller grine med hende over en bette øl.

Farvel kammerat!

Tage Christensen, tidligere faglig sekretær i FOA Social- og Sundhedsafdelingen

Mindeord

Der er nok ikke en eneste af seniorklubbens medlemmer, der ikke ved, at Margit Vogensen – vores dygtige, loyale og helt igennem politisk engagerede formand – er død.

Hun lukkede øjnene for sidste gang torsdag den 5. juli, efter hun havde tabt kampen mod kræften.

Lige til det sidste sørgede hun for, at seniorklubbens arbejde kunne fortsætte uanfægtet, hun var alvorligt syg. E-mail og oplysninger på kontaktpersoner blev givet videre med ordene: "Jeg er jo ikke helt på toppen".

Margit var et meget positivt menneske, altid interesseret i hvordan det enkelte medlem havde det, og hun spurgte altid med ægte interesse til, hvordan det nu gik.

For seniorklubben var Margit af stor betydning, altid fuld af ideer, positiv energi og så var hun et organisatorisk talent, der også planlagde dejlige og skønne udlandsrejser for klubbens medlemmer.

Men sidst og ikke mindst var Margit meget vellidt og respekteret. Vi vil altid mindes hende med stor taknemmelighed.

Seniorklubbens bestyrelse

Generalforsamling 2012

**Der indkaldes til ordinær
generalforsamling i FOA
Social- og Sundheds-
afdelingen.**

**Tirsdag den 20. november
2012, klokken 17.45 i
Brøndby Hallen, Brøndby
Stadion 10.**

Skriftlig beretning og budget
offentliggøres på fagforenin-
gens hjemmeside:
www.foa.dk/sosu fredag den
12. oktober 2012 og udkom-
mer efterfølgende som tillæg
til infoa nr. 4, der udkommer
mandag den 5. november
2012.

DAGSORDEN

1. Velkomst
2. Godkendelse af forretningsorden
3. Valg af dirigenter
4. Beretning
5. Budget samt kontingentfastsættelse
6. Indkomne forslag
7. Lovforslag
8. Valg

AD 8 – VALG:

Bestyrelsen:

- A** Næstformand Marianne Jensen – *genopstiller ikke*
- B** Bestyrelsesmedlem Kisser Maak – *genopstiller*
- C** Bestyrelsesmedlem Heidi Kelm Jensen – *genopstiller*
- D** 1. bestyrelsessuppleant Susan McAlden – *genopstiller*
- E** 2. bestyrelsessuppleant – *vakant*

Revisor:

- F** Revisor – Jeannette Nauta-Ridderstrøm – *genopstiller ikke*

På generalforsamlingen skal man være til stede under det enkelte dagsordenspunkt for at kunne afgive sin stemme.

Forslag – herunder lovforslag og forslag til valg – der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være fagforeningen i hænde senest tirsdag den 23. oktober 2012.

Send evt. forslag til faglig chef Troels Neiiendam på e-mail: trn050@foa.dk eller med post til FOA Social- og Sundhedsafdelingen, Godthåbsvej 15, 2000 Frederiksberg.

Foto: SONJA ISKOV

STEM I FAGFORENINGEN

Medlemmer kan også afgive deres stemme ved personligt fremmøde i fagforeningen:

- Onsdag den 14. november kl. 12.00–18.00
- Torsdag den 15. november kl. 10.00–15.00
- Fredag den 16. november kl. 8.30–14.00
- Mandag den 19. november kl. 8.30–15.00

TILMELDING TIL SPISNING OG BUSTRANSPORT

I forbindelse med generalforsamlingen tirsdag den 20. november vil der være mulighed for en bid mad kl. 16.45. Samt bustransport tur/retur fra Glostrup Station til Brøndby Hallen.

Navn:

Cpr. nr.: Telefonnummer:

Arbejdsplads:

- ☐ Jeg deltager i spisning kl. 16.45
- ☐ Jeg deltager i bustransport fra Glostrup Station, kl. 16.00
- ☐ Jeg deltager i bustransport fra Brøndby Hallen til Glostrup Station, ca. kl. 21.30–22.00

Tilmeldingen skal være FOA Social- og Sundhedsafdelingen i hænde senest fredag den 9. november 2012.

Att. sekretær Jytte Malmkær på e-mail: udda@foa.dk eller med post til FOA Social- og Sundhedsafdelingen, Godthåbsvej 15, 2000 Frederiksberg.

NYT FRA A-KASSEN

AF ERIK DAMGAARD,
A-KASSELEDER I FOA SOCIAL- OG
SUNDHEDSAFDELINGEN

Vi kommer snart til at kunne mærke effekten af, at den tidligere VK-regering sammen med Radikale Venstre, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti sidste år satte dagpengeperioden ned fra fire til to år.

For selv om den nuværende S-R-SF-regering har valgt at forlænge retten til dagpenge med et halvt år, således at ingen mister deres dagpengeret, som følge af den nye toårige periode, i andet halvår af 2012, så ser det ikke for godt ud lige nu.

For der er ikke politisk flertal og

vilje til at rulle dagpengeperioden tilbage til fire år, nu hvor ledighedstallene stiger. Desværre hersker der tilsyneladende en ret stor tro på, at bare ledige mister dagpenge, så finder de et arbejde. Ikke særligt gennemtænkt, for hvis det forholdt sig sådan, så kunne man jo i samme moment påstå, at hvis der ingen dagpenge er, så ville der ikke være nogen ledige! Men så enkelt ser verden altså bare ikke ud.

For når statistikker fortæller, at langtidsledige i et eller andet omfang får arbejde i

A-kasseleder
Erik Damgaard

sidste del af ledighedsperioden, så kunne en del af forklaringen blandt andet være, at de ledige havde fået en reel mulighed for uddannelse og kompetenceudvikling, og de først kom ind på arbejdsmarkedet igen, da uddannelsen var i hus i slutningen af ledighedsperioden. Det er muligvis ikke hele forklaringen, men vi der har arbejdet med det i mange år ved, at det også hænger sådan sammen.

Dertil kunne man også vælge at mene, at det er ret uforståeligt. Sådan at "antyde", at ledige bare er ledige, fordi de ikke gider arbejde, og når man så napper dagpenge fra dem, så finder de nok på noget. Men det er jo bare en tanke...

TAK FOR INDSATSEN

I a-kassen arbejder vi hele tiden på at gøre vores samarbejde med jer medlemmer bedre. Vi bestræber os på at gøre de ting, vi hører, I gerne vil have. Og give jer de tilbud som I synes, I har behov for. Derfor afholdt vi sammen med fagforeningen to fokusgruppemøder for ledige før sommerferien. Gode dage, der blandt andet har resulteret i nye 6-ugers SOPU-kurser for ledige og fem dages IAF-kurser (Inspiration, Afklaring og Fremtid, red.) for jer ledige, der også er medlem af fagforeningen.

Tusind tak for jeres deltagelse i fokusgrupperne, og tak fordi I hjælper os med at blive bedre til at hjælpe jer!

infoa

Udgives af
FOA – Fag og Arbejde
Social- og Sundhedsafdelingen

Ansvarshavende:
Palle Nielsen, formand

Redaktør:
Lise Lotte Blicher Bendtsen, DJ
E-mail: llbb@foa.dk
Tlf. 4697 2182

Layout: Karen Hedegaard, DJ

Tryk: Scanprint

Oplag: 18.200

ISSN 1398-7011

DANSKE MEDIER

Indlæg til infoa nr. 4-12 skal være redaktionen i hænde senest fredag den 12. oktober 2012.

Annoncdeadline infoa nr. 4-12: fredag den 12. oktober 2012.

infoa nr. 4-12 udkommer mandag den 5. november 2012.

Alle annonceforespørgsler skal rettes til journalist Lise Lotte Blicher Bendtsen.

Tlf. 4697 2182. E-mail: llbb@foa.dk

FORSIDE: NÆSTFORMAND MARIANNE JENSEN,
FOA SOCIAL- OG SUNDHEDSAFDELINGEN
FOTOGRAF: SONJA ISKOV

Social- og sundhedsassistent Eva Heinze omgivet af kollegaer fra Træningscenter Fortunen i Lyngby. Faglig sekretær Ulla Johansen medbragte gavekort og blomster.

Faglighed kræver **tid**

Social- og sundhedsassistent Eva Heinze fra Træningscenter Fortunen i Lyngby hædres her i FagStafet 2012, fordi hun ifølge social- og sundhedsassistent Henriette H. Kristensen er; god til at vidensdele, har fagligheden med i det daglige arbejde, og fordi hun er lyttende og organiseret

AF LISE LOTTE BLICHER BENDTSEN
FOTO: SONJA ISKOV

Hvad synes du er vigtigst ved din faglighed som social- og sundhedsassistent?

– Det er svært at sige, der er mange ting. At man har tid til at bruge fagligheden. I dag har jeg haft så mange borgere, at jeg ikke havde tid til at sætte mig ordentlig ind i tingene og var tvunget til at aflyse en forventningsaftale, fordi jeg måtte prioritere behandling af borgerne,

forklarer Eva Heinze, med beklagelse.

Hvad gør du for din faglige udvikling?

– Jeg søger de kurser, der er relevante for mig. Det kan være medicin og forflytning. Derudover søger jeg viden om mere specifikke ting, som da vi havde en kvinde med en speciel stofskiftesygdom, siger Eva Heinze, der har været praktikvejleder siden midten af 1990'erne og således er vant til at tale faglighed med eleverne.

Hvilke ting kan sætte din faglighed på prøve?

– Det kan manglende tid som sagt. Og når jeg står med en borger, der er angst og som ikke tør give slip i forbindelse med en forflytning. Her er tålmodigheden lige ved at slippe op nogle gange, forklarer Eva Heinze, som også kan fortælle om en episode, hvor en borger stak en telefon op i hendes ansigt, blot fordi hun talte i telefon med en anden. En temmelig grænseoverskridende oplevelse, selvom vedkommende havde hjerne-

betændelse og ikke kunne styre sine handlinger.

Hvad er dit håb for den faglige udvikling af social- og sundhedsassistenter?

– Jeg håber, at vi ikke bliver frataget vores kompetencer, og at vi fortsat får mulighed for at specialisere os, slutter social- og sundhedsassistent Eva Heinze, der arbejder på en afdeling, der er ledet af social- og sundhedsassistenter – et sted, hvor man som ansat har gode muligheder for at lave mange forskellige ting.